

AUTISTLIKE JOONTEGA NOORTE TOETAMINE

Kooliaasta:

Õpilase nimi:

Klassijuhataja:

A) Saavutused, arvestades individuaalseid iseärasusi (nii nõrkusi kui tugevusi)

B) Raskused/ probleemid (taju, suhtlemine, vahetunnid, sotsiaalne hakkamasaamine, mootorika, õppetöö organiseerimine jne), mis võivad mõjutada õppimist konkreetses/ Teie õppeaines:

C) Abi hakkama saamiseks takistusest tekkinud raskuste ületamiseks:

Vaata järgnevas lisas toodud meetmeid.

Palun märkige oma õppeaines sobivaid meetmeid: (näiteks: vajab rohkem aega hindelise töö tegemiseks.....)

Eespool kirjeldatud õpilase toetamiseks kasutatakse järgmisi meetmeid:

Aeg/ Maht

- saab kirjalike tööde tegemiseks rohkem aega; ka hindeliste tööde tegemiseks
- hindeliste tööde tegemisel on lubatud puhkepausid, näiteks kirjutamispausid
- ülesannete hulga vähendamine kvantitatiivses mõttes, aga nõudeid ei vähendata
- tugiisiku tugi; see ei toimu sisulisel tasandil

Ruum

- Kirjalike tööde ja hindeliste kirjalike tööde jaoks antakse eraldi ruum
- Tugiisiku tugi; see ei toimu sisulisel tasandil

Tööjuhendi andmine

- saab täpse tööjuhendi, kus on kirjas aeg ja selge struktuur, mis puudutab mahtu, sisu ja töö tegemise viisi
- vajadusel saab lisaselgitusi õpetajalt või tugiisikult
- vajadusel antakse ette töö struktuur või kuidas asja organiseerida, kui tegemist on komplekssete ülesannetega
- ka hindeliste tööde puhul kontrollitakse üle, kas õpilane sai ülesandest aru
- tööjuhises võib olulised kohad visuaalselt esile tõsta
- Tugiisiku tugi; see ei toimu sisulisel tasandil

Täiendav struktureerimine

- ülesannete lehel kasutatakse suuremat kirja, mõttelised osad tõstetakse esile või antakse ette selged lõigud
- ülesanded on vajadusel üksteisest kaugemal või isegi eraldi lehtedel
- tööjuhendi võib visuaalselt tähistada
- töö etapid on selgelt näha
- erinevad ülesanded loetakse ette eraldi ja korratakse
- mitte ühetähenduslikud mõisteid selgitatakse eraldi lahti
- tööjuhendit ja ülesande eesmärki selgitatakse täiendavalt
- et sisu paremini mõista, tõstetakse võtmesõnad visuaalselt esile
- vajadusel täiendav abi struktureerimiseks - nimekiri, kuhu saab juurde märkida, et on sooritatud, piktogramm, liigendus; neid võib anda ette ka hindelistes töödes
- Tugiisiku tugi; see ei toimu sisulisel tasandil

Motoorika

- kirja, kunstiõpetuses värvimise ja joonestamise puhul tolerantsus täpsuse suhtes (näiteks matemaatikas või maateaduses geomeetriaülesannete puhul eriline tolerantsus)
- vajadusel ei hinnata käekirja üldse
- tugiisiku abi kirjutamisel; see ei toimu sisulisel tasandil

Paaris- ja grupitöö

- paaris- ja grupitöö puhul antakse konkreetne ülesanne; näiteks: „Sina vastutad XXX eest.“ või „Sina esitled pärast tulemust.“ või „Otsi välja kõik ülesande 4 jaoks.“ jne.
- vajadusel antakse individuaalne töö samal kvaliteediasemel

- Tugiisiku tugi; see ei toimu sisulisel tasandil

Abivahendite kasutamine

- salvestusseade
- arvuti
- mobiiltelefon pildistamiseks
- spetsiaalsed pliiatsid ja vihikud (näiteks laiema joonevahega)
- abi seadmete kasutamisel
- kaks komplekti raamatuid
- Tahvlile kirjutatud materjal anda kätte ka paljundusena
- müra/ häälte vähendamise vahendid

Matemaatika

- tolerantsus jooniste puhul, näiteks geomeetrilised joonised
- aktsepteeritakse individuaalseid lahenduskäike, kui need viivad õige lahenduseni
- lubatakse kasutada korrutustabelit, kui õpilane saab tehtest aru ja korrutustabel ise ei ole kontrollimise objekt
- erinevaid ülesande tüüpe ei segata, vaid küsitakse üksikuid operatsioone selgelt eraldatud plokkides
- sotsiaalne kontekst tekstülesannetes asendatakse taust konkreetsema olukorraga
- vaheetappide arvutuskäike ei pea üles kirjutama, kui tulemus on õigesti ja arvutuskäik arusaadav
- tugiisiku tugi; see ei toimu sisulisel tasandil
- tekstülesannete puhul struktuur ette anda
- eelistatud arvülesanded

Emakeel

- kirjandid: emotsionaalse sisuga tekstide asemel lasta analüüsida tarbeteksti
- luuletus lasta ette kanda väljaspool klassi
- kirjandite puhul anda ette struktuur, kuidas tuleb töötada
- kirjandite puhul aktsepteerida individuaalset maailmavaadet
- pildiseeriate puhul aktsepteerida kirjeldavat iseloomu
- õigekiri: kui tööst on puudu kirjavahemärgid, sõnapiirid, suur ja väike algustäht, siis seda mitte veana arvestada; kui õigekirjavead on püsivad, siis võtta abinõud
- vajadusel õigekirja üldse mitte hinnata
- käekirja puhul olla tolerantne täpsete tähekujude suhtes
- vajadusel käekirja üldse mitte hinnata
- ka hindelistes töödes võib õpilane kasutada kindlaks kujunenud väljendite ja kõnekäändude loendeid
- ka hindelistes töödes võib õpilane kasutada sõnaraamatut tähenduste järgi vaatamiseks
- erinevate tekstisortide kirjutamisel antakse ette kriteeriumid ja olulised märksõnad, et õpilane saaks neid teksti loomisel kasutada
- tugiisiku tugi; see ei toimu sisulisel tasandil

Võõrkeel

- kuulamisülesannete puhul vajadusel ette anda tekst

- hääldusvigade puhul suurem tolerantsus
- tugiisiku tugi; see ei toimu sisulisel tasandil

Muusika

- puhkepausid, kui on tekkinud sensoorne ülepinge
- ei eeldata grupitöodes osalemist ja seda ei hinnata
- kui on raskused takti ja rütmiülesannetes, ei hinnata
- tugiisiku tugi; see ei toimu sisulisel tasandil

Liikumisõpetus/ kehaline

- hinnatakse individuaalseid spordialasid, mitte grupitegevusi
- mootorika raskuste puhul kehalist ei hinnata, võib kaaluda aines hinde mitte panemist
- vajadusel võib hinnata valmioletkut liikumiseks
- tugiisiku tugi; see ei toimu sisulisel tasandil
- vabastatakse võistlustest ja suurtest üritustest
- võimalusel asendatakse kehalise kasvatus tunde ravivõimelise, psühhomotoorika harjutustega, see tähendab, õpilane ei osale kehalise kasvatus tundides, vaid käib vabal ajal teraapias eelnevalt nimetatud vormides. Seda arvestatakse asendusena, aga ei hinnata.

Aineteülene

- Kui õpilasel on raske osaleda õppetöös, antakse suulise töö asemel kirjalik, projekt või praktiline töö
- suulise ettekande (esitluse) või asendada kirjalikuga või vastupidi
- õpilase erilised huvid või tugevad küljed võib võtta asenduseks nendele teemadele, mis on tal õppimata või tegemata, lastes tal see vastavas vormis esitada
- suulises töös osaleb vastavalt võimetele; sellepärast ei saa suulist tööd täismahus hinded arvestada
- tugiisiku tugi; see ei toimu sisulisel tasandil
- mootorika probleemide puhul õpimapi pidamist mitte hinnata